

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 5. Quid circa Visitationem ægrorum in specie & praxi sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

susceptis sanitatem lædat, aut nimis propinquè faciem aegri applicet, halitumque malignum (maximè si contus sit morbus) attrahat, sed potiùs ad latus ipsi assistat, ut veat item, ne lectum facilè aeger aperiat, sicque venenoso Iore (uti non rarò cum manifesto Operariorum periculo est) adstantem inficiat. Nec spernendum est monitum liquorum, qui suadent, ut, nisi sacrificium adhuc offerri aliud exigat, non facilè jejunos aegrum accedat, sed & si modo aut alio simili remedio instructus sit, quo si fortè nimium fœtorem vel calorem corpori deliquium subortum vertat, malum illud repellere, virésque reparare queat. certè si simile remedium haberi non potest, fenestras aut ex juniperis suffitum excitari jubeat, ipse verò atrium cubiculi malignum aërem frequenti, sed modesta tamen creatione, maximè ubi ab aegro discesserit, ejiciat. A cautela in eo præcipuè consistit, ut, quò magis famæ susceptioneque consulat, nunquam facilè cum aegro, præsertim cum feminis, clausà janua & extra conspectum aliorum quatur, sed semper socium secum habeat, qui eo in loco sistat, ubi videre colloquentes, sed non, quæ secreta esse debent, audire possit, quantum loci dispositio patietur; si non pareretur, saltem curet, ne ostium sit clausum, vel obscurus; & tunc longiùs, quàm necesse sit, colloquatur, que socio non protrahatur.

§. V.

Quid circa Visitationem aegrorum in speciem praxi sit observandum.

I. **A**ntè, quàm Operarius ad infirmum vocatus, pro domo moveat, prima illius cura, si tempus patietur, se debet, ut per devotam orationem aegris, quos adiungitur suscepturus est, divinum Numen propitiet, quod communimè per orationem consuetam Ecclesiæ: *Veni Sancte Spiritus*, &c. aut, *Actiones nostras quasumus*, &c. fieri possit. Quod breviter adjungi possit per brevis oratio, quâ B. Virginique, & S. Angeli Custodis utriusque (illius scilicet, quæ & qui Operarij curam gerit) uti & aliorum Patronorum fragium imploretur. Quòd si tamen periculum in morbo sit, possent hæ orationes in ipso ad aegrum itinere peragere.

II. Proxima ab hac oratione cura intentionis purissima renovatio esse debet, quâ scilicet firmissimè decernat, nihil aliud, nisi solam majorem Dei gloriam, ipsiusque ægri, quisquis ille tandem sit, salutem querere. Quem in finem non parùm proderit, si illam Servatoris sententiam Matt. 25. prolatam: *Quamdiu fecistis uni ex minimis meis, mihi fecistis*: in memoriam revocaverit Operarius, sic enim non modicè excitabitur, ut pauperes æquè ac divites, ignobiles æquè ac nobiles amplissimo charitatis sinu complectatur, & ut quidam rectissimè monuit, pro lapide lydio amoris sui habeat, præsto esse ei, qui, quo amorem ejus invitet, nihil, quàm ulcera: nihil potentiùs, quo affectum ejus conciliet, quàm ærumnarum & miseriarum mille plaustra habeat.

III. Ubi cubiculum infirmi ingressus fuerit, Romanum Rituale monet, ut dicat: *Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea.* Mox infirmum, lectum, & cubiculum aspergi aquâ benedictâ jubeat dicendo: *Asperges me, Domine &c.* Quòd si maluerit benedictionem hanc ad ipsum infirmum dirigere, tum dicere poterit: *Dominus noster IESVS CHRISTVS te per virtutem hujus aquæ, & sanguinem ab omni peccato abluat, & ab hostium tuorum insidijs potenter defendat.*

IV. His præmissis Infirmum & Assistentes humaniter saluter, & quomodo ipse æger valeat, ex eodem percunctetur. Quòd si ipse, ut facere plerùmque Infirmi solent, dolores suos exaggerare incipiat, patienter audiat Operarius, & magnopere se eidem condolere ostendat, ac propterea venisse dicat, ut solatio suo aliquod saltem levamen conciliet. Proderit etiam non parùm, si plures interdum quæstiones de morbi circumstantijs proponat, non tam ut morbi naturam cognoscat, quàm ut ægrum sibi demereatur, qui plerùmque de hac materia libenter loquitur, & suos dolores exaggerari audit. Quòd si ex responsis illius colligat, patientem valde, atque in divinâ voluntatè resignatum esse, collaudare modestè poterit hanc ejus patientiâ, diceréq; & se, & alios sumopere per eandem ædificari, & hinc videlicet singularem Dei ter Optimi Maximi bonitatè ac fidelitatem agnoscere, qui non patitur

suos amicos tentari ac tribulari ultra id, quod possunt, sed hinc etiam cum virtute proventum. Verbo, omnem constantiam adhibeat, ut benevolam sibi aegrum faciat, atque ad ea, quae deinceps cum ipso acturus est, paratum ac promptum habeat.

V. Quia non raro infirmi objectionum quasdam proponere solent, ob quas sibi morbum praesentem permole esse queruntur, ideo oportet & has Operarium attentè audire atque appositè refutare. Et prima quidem obiectio haec solet, quod ab ordinarijs suis functionibus, ac bonis operibus impediuntur. cui objectioni respondeat Operarius 1. Eadem rationem, quae ipsos (si quidem boni Christiani esse, legitimumque intentionem habere velint) impulerat ad praesentem functionem & bona opera peragenda, nunc etiam impellere debere ad morbum aequo animo tolerandum, scilicet quia Deo ab ipsis id fieri voluit. Hinc Avila to. 2. Epist. cuidam similibus objectionem facienti respondit: Noli cogitare aegrotus, quod faceres sanus, sed contentus esto, quod Deo placeat, ut sis firmus. Et si tu, quod spero, facis, purè quæris Dei voluntatem, quid tuâ interest, sanusne sis, an aeger? quandoquidem ipsius voluntas totum nostrum bonum est. 2. Eisdem in memoriam revocet, quod S. Augustinus l. de catech. rud. c. 2. sapienter pronuntiavit, dicens: *Nemo melius ordinat, quam agat, nisi, qui paratior est non agere, quod divina potestatis prohibetur, quam cupidior agere, quod humana cogitatio meditat.* 3. Ostendat, plus ipsos mereri posse, si patienter hunc morbum sustineant, quam si sani nescio quae opera praestitissent. Certè S. Chrysostomus testatur, S. Jobum plus meritum esse, dum se in confertis illis calamitatibus divinae voluntati resignavit, quam prius omnibus suis elemosinis, quas dives & sanus dederat, promeruit. Idem sensit P. Balbazar Alvarez Societatis nostrae illuminatissimus, & suo tempore, ut S. Theresiae revelatum est, sanctissimus Sacerdos, qui feventi cuidam Operario conquerenti, quod ob morbum nec orare, nec sacrum facere, nec confessiones audire, aliaque munera, quae sanus obierat, praestare posset, respondit, plus facere Deum, si quis eum per mensem sustineat, quam si in ministrarijs huiusmodi per integrum annum illi serviret. 4. Demonstret, Deum operam nostram & bonis operibus non indigere, millèque alias vias ipsi suppeterè, per quas illud bonum, quod

ipsi per suas functiones obtinere desiderant, procurare possit; nunc autem id unicum ab ipsis exigere, ut morbum hunc æquo animo sustineant, reliquas curas sibi committant.

VI. Altera obiectio est, quod à lucro temporali impediuntur, cui obiectio respondeat 1. Operarius, cum Dispensatores duntaxat bonorum temporalium tam ipsi, quam alij homines existant, non magnopere sollicitos ipsos esse debere, an plus vel minus DEUS velut supremus illorum bonorum Dominus ipsis concedere velit, atque adeò nec tristari ob lucrum, quod obtinere tantopere desiderabant negatum. 2. Ostendat verissimè dictum à non nemine: Lucrum quod propter virtutem despicitur, per virtutem melius recuperatur; idque hoc in casu vel maximè locum habiturum, si DEO confidere ausi fuerint. 3. Revocet illis in memoriam promissum Christi Matt. 6. *Quærite primum regnum Dei & iustitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis*; & ostendat, nunquam illos regnum Dei melius quærere, quàm si non in prosperis, sed in adversis etiã casibus divinæ voluntati se penitus subjiciant.

VII. Tertia obiectio est, quod domesticis suis, & ipsi Operario per infirmitatem suam graves molestias creent; cui obiectio respondeat Operarius 1. & tam se, quàm domesticos velut mercatores spiritualis lucri per charitatem, aliãque virtutes circa agrum exercendas obtinendi cupidos agrum intueri jubeat, sicque certò sibi persuadere, eos Mercatorum more potiùs gavifuros, quàm tristaturos, si per suam infirmitatem illis occasionem faciat hujus lucri obtinendi. 2. Ostendat, etiam ipsos bonos Christianos esse, atque adeò in omne DEI beneplacitum paratos; unde cum Dei voluntatem nunc exigere videant, ut ipsi agro ministrent, æquali alacritate nunc ipsi infirmo servituros, quàm priùs sano & incolumi servierant. 3. Demonstret, & ipsos meritò timere posse, ne in similem calamitatem, necessitatẽque incidant, atque adeò libenter nunc aliis ministrare, ut similem olim charitatem & ipsi experiri mereantur.

VIII. Ubi explorata satis habuerit, quæ intelligi oportebat, benevolùmque se habere agrum ad verterit, tum demum utatur religiosã & modestã libertate in omnibus, quæ ad officium suum pertinent, quæ quidem sequentibus §§. explicabuntur.